

Выходить за Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
кромъ рукохъ славѣ о 4-5й год. попол. Литер. податокъ
"Бібліотека наїзниа, поїстей" виходить по 2 печат. ар-
кушъ кожного 16-го и поспѣднаго для кожного мѣсяца.

Редакція, адміністрація и експедиція підъ Ч. 44 улиці
Галицька.

Всі листи, посилки и розкладання видаються по 2 печат. ар-
кушъ кожного 16-го и поспѣднаго для кожного мѣсяца.

Рукописи не видаються тільки на попереднє застереженіе.

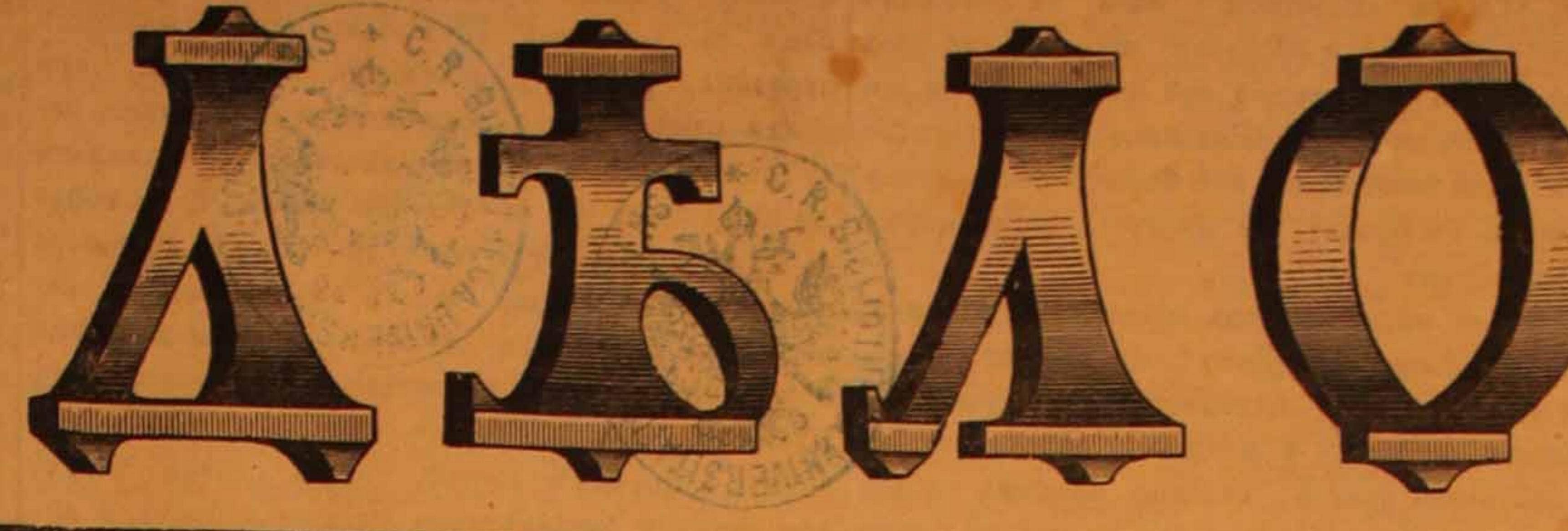
Поодиноке число стоять 12 кр. а. в.

Оголошення приймаються по цінѣ 6 кр. а. в. безъ складу

строчекъ печатанія.

Розкладання неопечатаній вільний відъ порта.

Предплату видаються пересыплючи франко (найлучше поштовими пересыплють) до: Адміністрації часописа "Дѣло" ул. Галицька, Ч. 44

Виборы до радъ повѣтowychъ.

Изъ гібода.

III. Звѣстно, що тепері виборы поспѣднѣ до сойму и рады державной вяли въ свои руки рады повѣтowychъ и декотрѣ въ нихъ посередствомъ своихъ секретарївъ, люстраторовъ, писарївъ, возвынныхъ, вѣйтѣвъ, жидовъ и іншихъ факторовъ, такожъ часто посередствомъ нелегальныхъ средствъ, якими суть: обманы, перекупства, тероризмъ, піятка и іншій деморализуючій людъ способы, — виборы правыборцѣвъ переводять, а въ того показується, що виборы до радъ повѣтowychъ суть нинѣ дуже важною справою и рѣзно-дущість въ тѣмъ взглядѣ становить тяжку провину противъ цѣлого народа нашого. А по-нѣже виборы правыборцѣвъ въ групи сель вже поконченій, а тепері наступають виборы правыборцѣвъ въ групи мѣстъ, то взызаємо всесильно всѣхъ нашихъ мѣщанъ, належачихъ до радъ громадскихъ, щоби собѣ тои справы не легковажили и не далися баламутити, не бттялисѧ вѣтъ тихъ выборовъ, але всѣ раднѣ якъ одинъ мужъ до выборовъ приступали и на правыборцѣвъ самихъ най-честившихъ, твердого характеру и по можности письменныхъ Русиновъ въ межахъ своїхъ радъ вибрали, бо довголѣтна практика по-чила вже майже кожного, що Русиновъ и ихъ правъ лиши Русинъ боронити и по широти заступати буде. А чи то не соромъ для християнъ, єсли на своихъ виступниковъ жидовъ або загорѣлыхъ противниковъ свого народа вибрають? Вже самъ законъ (§. 37.) жадає, щоби кожный веди свого вѣбднаго пересвѣдчення безъ всіхъ взглядовъ але по сопѣти и по найлучшої своїй вѣдомости для загальнаго добра свїтъ отдававъ; прото пригадуємо се правило нашимъ честнимъ мѣщанамъ и сповненіе его кладемо имъ на серце. Ворочѣмъ господарка колькохъ радъ повѣтowychъ, якъ се мы въ I-шої статії о виборахъ до радъ пов. показали, була того рода, що людъ нашъ вже чреамѣрно бѣдний, до крайнаго убожества привести-бъ могла, ели той самоволи не буде конецъ положений; а до той цѣлі повинай-бъ и Поляки всесильно посподу съ нами стремѣти. А про-то, панове мѣщане, поступайте собѣ такъ, якъ тога честь и добро якъ ваше такъ и цѣлого народа нашого вимагає, а стережітесь, щоби слезы бѣд-

Мелянхолійній уваги надъ сегорднімъ бюджетомъ державнимъ.

Дуже значне зменшене бѣжучого дефіциту рахункового есть дуже цѣнною ознакою, которую можемо посчитати якъ вѣщунку фінансового уздоровлення державы. Але въ другого боку выдатки державній вросли такожъ и имъ то треба приписати те непотѣшне твище, що зменшене дефіциту не йшло однакимъ крохомъ съ побольшеньемъ доходовъ державныхъ. Яко фактъ, проявляючій серіозне фінансове положеніе, стоїть передъ нами *brutto* сума дефіциту 40.800.000 зп., фактъ тымъ тяжій, бо нема надїї, щоби сего року такъ якъ посередніхъ вардъ финансовый мѣгъ значну часть недобору покрыти въ своихъ касовихъ средствахъ. Въ будущомъ роцѣ буде затымъ бюджетъ такъ обтяжений бѣльшими процентами звичайною, котрій треба буде затягнути на покрытие сего недобору, що значна часть сподѣваної надвушки доходовъ въ гори вже буде вычерпана".

Оттакъ то однимъ духомъ потѣшивъ и вasmutivъ настъ спроводавецъ бюджетової комісії, гр. Клемъ-Мартиницъ въ своїмъ спроводованію о сегорднімъ бюджетѣ австрійскому въ д. 1 марта 1884 р. Чи держава выздоровлює въ недуги фінансової, чи може "серіозне положеніе" значити троха що іншого? На таї мысли мимоволѣ наводять цифри бюджету на р. 1884, того самого бюджету, о котрому у настъ вже разъ була бесѣда въ грудю минувшого року, по причинѣ експоз. п. Дунаевскаго въ радѣ державній. Якъ звѣстно, тогды п. министръ прійшовъ до того не дуже потѣшуючого результату, що въ результатѣ господарка фінансова виказує на р. 1884 дефіцитъ въ сумѣ 38,754.000 зп. Тогды вже регистрували мы многій голосы, твердячай, що при таїмъ дефіцитѣ середъ мирныхъ часобъ фінансы державы мусить стояти не дуже добре. Оттого часу минуло три мѣсяцѣ, а фінансовий станъ державы нето що не поправився, якъ тогды потѣшивъ настъ п. министръ, але значно погршився. Заразъ після министерскаго експоз. важдало правительство додатковихъ кредитовъ, котріхъ сума доси виросла

майже на 4 мільйони. Видѣль комісії буджетової самъ бачився спонуканимъ обкроїти тѣ претенсії; бинъ прелиминуювати выдатки о 1 мільйонѣ низше вѣтъ жадань правительства, але все-жъ таки мусїваетъ въ бѣльшої часті вволити твоє воюло що до доходовъ державнихъ и прелиминуювати ихъ о 2 мільйони више вѣтъ того, якъ жадавъ въ грудю министръ.

Слѣдуючі цифри показують доочне тѣ дивній пригоды сегордніого бюджету: Въ грудні 1883 п. мин. Дунаевскій жадавъ вѣтъ рады державної на выдатки державній 511,119.000 зп., а на доходы 472 364.000 зп. Значиться, дефіцитъ виносивъ 38,754.000 зп. Огъ того часу доходы державній зможлисѧ заледо 64.000 зп., але за то претенсії правительства до рубрики выдатковъ вросли о 4,952.000 зп., такъ що після жадань правительства, предложеній комісії бюджетової дефіцитъ позиції виносити 43,644.000 зп. Комісія бюджетова обкроила жаданье правительства до рубрики выдатковъ о мільйонѣ, т. в. установила суму выдатковъ на 515,309.000 зп., а за то заапелювала до кишенї народної, прелиминуючи вѣтъ неи доходы о 2 мільйони виши, т. в. суму 474 548.000 зп., щоби дефіцитъ не видається такій надто страшній. Правда, що съ тымъ виносити 40,761.000 зп., а досить невеличкого неурожаю, елементарніхъ нещастій або якои небудь політичної пертурбації, щоби и рубрика доходовъ не дописала. Коли-жъ поровнанії сей бюджетъ съ ухваленимъ на р. 1883, то побачимо, що тамъ выдатки прелиминувались на 500,835.000 зп., доходы на 464,235.000 зп., т. в. недоборъ виносивъ 36,600.000 зп. Якъ бачимо затымъ, хочъ въ однімъ роцѣ доходы державы зболящаються о цѣлыхъ 10 мільйонівъ, то все-жъ таки выдатки правительства зболящаються далеко значнѣше, бо о 14½ мільйонівъ, черезъ що й дефіцитъ побольшується о 4 мільйони. Для покрити тога дефіциту прійдеться затягнати нову позичку, або, що на одно виїде, емитувати нові ренты золоти и паперові.

Що такій непотѣшаючій станъ державнихъ фінансовъ не може остатись безъ впливу и на політичній констелляції у внутрѣ державы, се рѣчь певна. Правда, они не потребують заразъ змѣнитися, — але-жъ не треба забувати, що таке фатальне господарованье правицѣ мусить хочъ по маленький частинѣ підкупувати ви довѣріє у короны. Ось що пи-

ше по поводу нового бюджету и старого дефіциту "Neue freie Presse" въ минувшої суботы: "Коли упала либеральна партія, почала пра-виці голосити: "Ось мы прійшли спаси державу вѣтъ буджет. кризи, — щастіе для Австроїї, що мы прійшли її виratувати!" Ну, а тепері? Посередъ супокою, въ тѣні нѣмецкого союза, дефіцитъ перевишає 40 мільйонівъ, есть виши вѣтъ тої страти, яку по-носила цѣла монархія уоружена вѣтъ стобъ до головы для оборони Венеції. Такій дефіцитъ показується въ часівъ, коли плугъ спокійно управлює поле, коли нѣякій ворогъ не грозить нападомъ, а економічний добробитъ не потрясається нѣякими "крахами". Той недоборъ есть результатомъ політики фінансової, которая въ имени потреби державнихъ найважнѣйшій заради жити народного обложила новими тягарями, витягла взыши 25 мільйонівъ новихъ податковъ, наложила цло на нафту въ 100% а на каву въ 50% варгости. Пра-виці показувала правительству завсїдги прихильне ухо и отвертій руки, она держаласѧ такою політикою податковою, которая не дбає о нѣякому популярності, она хотѣла усунути дефіцитъ такою жертвовлюючістю, якої ще нѣкога не вимагавъ вѣтъ горожанъ, — и що-жъ вишло вѣтъ того всіго? Выдатки побольшуються — вѣтъ того дня, коли гр. Таффе ставъ президентомъ министрівъ, они виросли о 100 мільйонівъ; проценты вѣтъ довговѣтъ державныхъ змагаються — вѣтъ того дня, коли п. Дунаевскій прилучився до министерства яко прислужне огниво, варочіи они о 20 мільйонівъ; довгъ державній росте, а бѣльше якъ 300 мільйонівъ новихъ позичокъ будуть становити незвичайний памятникъ "пери позднанія", валюта погршиласѧ и перейшла вже той роцень, якого впередъ досягала пе-ресѣчно только въ рокахъ національнихъ ка-тастрофъ. Для правицѣ есть спроводанье гр. Клемъ-Мартиница надгробнимъ словомъ всѣхъ єї мрѣй о фінансовѣмъ отновленію державы. Она чує вже свїй звінъ похоронний, а хочъ ще дрогає суставами и чуючись живою на-смѣхасѧ во смерти, — то все-жъ таки смерть близька. 40-мільйонівій дефіцитъ есть смер-тею. Сорокъ мільйонівъ! Само тє слово по про-стут вводить въ оставицїннє".

"Мы не хочемо винувати нѣкого, — пи-ше дальше "Neue fr. Presse" — мы только вказуємо, якъ єсть. Положеніе фінансове ду-же серіозне, и грѣхомъ було-бѣ ще тепер

Для сельского господарства у насъ въ Полтавщинѣ нема бѣльшого ворога, якъ жиды и кулаки орандарѣ. Боручи въ оранду велики маєтности, они самі не господарють, а роздають вѣтъ себе землѣ меншимъ часткамъ дру-гимъ и, звѣстно, на короткій строки. Черезъ короткость строковъ орандарѣ не мають потреби підгноювати землю, вертати вѣтъ ту силу, яку беруть вѣтъ неи рослиною, а силкуются при меншої працї и затратѣ — видерти вѣтъ землѣ яко мoga бѣльше. Таке злодїйське господарство незабавомъ зрозуміли паны, а тымъ часомъ минули даремній обавы и бѣстрахъ крестьян-скогого руку супротивъ пановъ; паны стали га-дати, щоби вертатися вѣтъ свои маєтности и вязтися за господарство. Але переноюо сїму бажаню стояла недостача кредиту на довгі строки. Въ кінці 60-тихъ и вѣтъ початку 70-тихъ роковъ почали заводитися приватній акціонерній банки, котрій выдавали позички на 43—47 лѣтъ підъ заставу земель. Позички видавали, звѣстно, не готовко, а заставными листами. Переходячи листы на готовку паны вѣтъ разу теряли 15—8%, але на сї они не звертали великої уваги и поспѣшили випа-тицися "дешевымъ кредитомъ". Нашу Полтавщину опанували наразъ три банки: Харківський, Полтавський и Кіївський. Въ головѣ всѣхъ трохъ банківъ стояли жиды — и православній и москвій вѣтъ. Головною задачею банківъ стояли барышъ акціонеровъ підъ деликатною фірмою "дешевого кредиту". Зъ сїї задачи

пішла мѣжъ трохъ банками страшна конку-ренція. Одинъ перебивавъ другому, цѣннуочи землю виши и даючи вѣтъ позичку бѣльше!...

Мовь муhi на мѣжъ, кинулись паны до "дешевого кредиту". Першими добутками сего добра було быстре и надзвичайне піднесене вѣтъ гору цѣнъ на землю: перше можна було купити десятину доброї землї за 30—40 карбовъ, а тутъ банки вѣтъ позичку дають на десятину 60! Яко-жъ таки выгода продавати дешевше? Оттъ и пішла рости вѣтъ гору земля и доросла тепер до 100—150 карб. за десятину. Отповѣдно підняласѧ и цѣна на оранду. Паны радѣли, а у мужиківъ лися пѣтъ и трещали вѣтъ працї руки. Другимъ логичнимъ добуткомъ "дешевого кредиту" стала недостача хлѣба у мужика, убожество и епідемічній не-дуги (якъ киръ, горячки, обкладки и інче).

Однаке и панамъ не солодко стало вѣтъ той патоки "дешевого кредиту". Зъ банківъ паны набрали вѣтъ позичку колька мільйонівъ. Куды-жъ они обернули таку силу грошей? Су-часній станъ сельского господарства пановъ вѣтъ Полтавщинѣ не свѣдчить, що тї позиченії грошей пішли цѣлкомъ въ господарство: може чи пішла вѣтъ господарство и десятина частинѣ позички. Доходы господарства мало побольшали, а тымъ часомъ треба выплачувати "дешевий кредитъ" и выплачувати часомъ бѣльше нѣжъ дає доходу кожда десятина заставленої вѣтъ банку землї. Съ кождымъ рокомъ чули паны, якимъ тягаремъ ставъ имъ "дешевий кредитъ"

жидовскихъ банківъ! Паны довѣдались, що банки обпутали ихъ, мовь павуки своимъ па-вутыньемъ мухъ, — що дешевий кредитъ ставъ тяжко дорогимъ, і що паны прадають не на себе, а только на банкірівъ, сплачуючи "дешевий кредитъ". Паны опинились въ та-кумі крепацтвѣ у банкірівъ, котре наврядъ чи лекше крепацтва, внесеної 19 лютого 1861 р... Тогда паны (не всѣ, конечно) кинулись ви-пручувати вѣтъ павутыня банківъ — да ба! нѣкуди! Одна дорога була — спротувати свої маєтности кулакамъ и жидамъ, і такимъ чи-номъ вже чимала сила панськихъ земель пе-рейшла въ руки жидовъ и кулаковъ! Одно слово, вишло такъ, що за підмогою "дешевого кредиту" кулаки, жиды и банкіри за-останній 15 лѣтъ закрепостили не только про-стий народъ, але и пановъ, котрі сякъ чи такъ, а все-жъ таки интелигенції въ краю!

Для Галичинѣ нема интересу знати мої гадки про те, якимъ шляхомъ полтавське панство може ви-свободитися вѣтъ економічного крепацтва; тымъ то яй не буду ви-кладати про сїї своїхъ думокъ, але мушу сказати, що вѣтъ крепацтва пановъ мене бере великий жалъ. Яко-бѣ безоднє не роздѣлялося полтавське панство вѣтъ народа, а все-таки оно близьше до народа, нѣжъ "чумазий разночинецъ" або чимъ жидъ. Нѣкога панство не мати-ме способності такъ до крихтъ вы-сыкати вѣтъ народа всѣ соки, якъ ви-сыкають вѣтъ кулаки! Полтавського панства не можна, ко-

що закривати. Коли разомъ мы клали палец на тижку рану Австрії, противъ настільки наїмніше відома крикі: Австрія не має дифіциту; она бере позички, але переніме ихъ въ палати и жалізицѣ; въ той день, коли тихъ великихъ надзвичайнихъ видатковъ стане непотрібно, въ буджетѣ настане цѣлковита рівновага. Коли же бо настане той преславный день? Чи жъ есть яка держава въ Европѣ, котра-бѣ не мусѣла служити цивілізаційнимъ потребамъ горожанъ; чи есть якій парламентъ, що не однако цѣнівъ будову стратегічныхъ жалізицѣ съ непродуктивнимъ, хочъ и потрібнимъ видаткомъ на оборону державы? Правица приводила правительству всѣ можливій поборы, — она не заважується призволити йще новій; але жъ довго такъ іти не може, — навѣть капітка Фортуни мусить съ часомъ вичерпатися. Блудъ лежить въ самій засадѣ. Лѣвица поставила була засаду: держава може видати лише только, коли має доходу; потреби мусить примѣрюватися до средствъ. Наслѣдкомъ були компромиси, торгованье. Теперъ прійшли аристократичній дилетанти, що насмѣхалися надъ тугостю крамарѣвъ и сказали: жадай лишенъ, все дамо! розказуй, все зробимо! Скупость откінено на бѣкъ, міліоны щевали, мовь мартовій снѣгъ, а коли опозиція трѣвожно вказувала на перетяженіе податниківъ, відповѣдали паны смѣло и гордо: «Держава мусить мати только доходу, щоби покрити свои потреби. Только крамарѣвъ, невольники щоденници, бѣзъ крихти геніальності, можуть торгуватися та ратуватися та ограничувати потреби державы въ хвили, коли всіхдне пытанье зновъ починає подніматися. «Держава мусить рости въ ширі!» — сказавъ министръ фінансовъ, и міліоны полетѣли. Будовано жалізицѣ, підвидушувано буджетъ військовий, поступовано собѣ гойно, по паньски, немовъ хотачи показати, що дефіцитъ — се мара, котра щезне, скоро її лиши смѣло глянути въ очи. По мѣшанській фінансовій політицѣ слідувало велико-паньска и она скінчилася 40-міліоновимъ дефіцитомъ. И то въ часѣ спокою! А що жъ буде въ часѣ війни?

Тымъ грійнимъ запытаньемъ кончиться стати опозиційної газети. Конечно, она де въ чѣмъ пересаджена. «Мѣшанська політика фінансова» такожъ не була такою невинною дитиною, якою представляє си «Neue freie Presse», — противно, она умѣла всякий швіндлерскій штучки дуже добре, а особливо для не-нѣмецкихъ провінцій державы була економично убійто. Але и наслѣдниця єї, велико-паньска політика, не лѣпша єтъ неї. Одна, якъ друга має на єї каствої, класовій інтересахъ, інтересы упривileїзованихъ верствъ а при томъ и упривileїзованихъ народностей, — и то єсть горе наше!

XXIII роковини смерті Т. Шевченка.

I.

Пам'ять першого поета Руси-України обходили львівські Руси, а съ ними і цѣла галицька Русь, сего року дуже торжественно и достойно. Сегордній вечеръ, устроений чотирма нашими товариствами, показавъ якъ найдосаднѣше, що

культу Тараса Шевченка у настъ съ кождымъ рокомъ взмагаєся и обгортає широкій, що-разъ ширшій круги, а недалекій той часъ, коли въ кождій рускій хатѣ Т. Шевченко буде знаний, прізваний и почитаний, якъ першій поетъ и першій борець за правду, за щастя и волю цѣлого руского народа.

Вечеръ въ понедѣлокъ згромадивъ въ великої сали «Народного Дому» множество гостей, самій цѣль рускої інтелігенції, старшихъ и молодшихъ, мужчинъ и жінокъ. Цѣла сала була повнісенька гостей; галерю біткомъ набила школи молодежі. На сали бачили мы не толькі львівськихъ патріотівъ дѣятельствъ и достойниковъ, овітотихъ и духовнихъ, межъ іншими Вір. с. дра Юл. Пелеша, — але и многихъ нашихъ патріотівъ зъ провінції, котрій навѣть съ родинами прибули на всенародне торжество, — щоби брати честь Т. Шевченку, котрого пышний блюстъ импонуючи глядѣвъ на салю зъ посередъ зелени екзотичнихъ рослинъ и цвітівъ, украшавшихъ подіумъ. Не можемо такожъ поминути того пріятного впечатлення, яке на настъ зробила згромадна присутність на вечерѣ нашихъ молоденчихъ дѣвчатъ зъ воопітливиць с. Василівки; всѣ воопітаници були убрани однаково. Рівно жъ дуже пріятно вражавъ настъ народний український и гуцульський строй колькохъ нашихъ красавичокъ.

Въ оновленій часъ открытие торжество въ імені чотирохъ товариствъ проф. Юл. Романчука коротко, хорошо и горячо промовю, вказуючи на велике всенародне значеніе торжества и отверджуючи, що почитаніе Т. Шевченка якъ въ нашому краю, такъ и воюди, де толькі бути рускій сердця, робъ-въ-робъ стає ширшимъ, большимъ и сердечнішимъ. Промову его принявъ весь зборъ гучнимъ оплескомъ.

Потомъ виступивъ на подіумъ проф. Мих. Подолинській и нѣднесеній голосомъ та съ по-вагою отчитавъ свою наукову працю о національному и духовному отродженню народовъ, въ томъ числѣ и Русинівъ.

Одну зъ найважнійшихъ епохъ въ ново-житній історії становить славне XVIII століття. Філософічний вѣкъ гуманізму, вѣкъ енциклопедістовъ познакомивъ людскість съ многими незнаніями доси, або-же хочъ знаніями, та призабутими трохи давніми правдами. Такъ отже отживає межъ іншими на ново и стара свангельска права да о правахъ одиницѣ-чоловѣка и родится зъ неї понятіе о правахъ зборової одиницѣ, то есть народності. Якъ єсъ люде-одиницѣ повинні бути «рівними, вольними и братими», такъ само и народы. Кождый зъ нихъ має однакове право до всіхъ благъ людскості, отже и до просвѣти. А таї можлива толькі посередствомъ рідного языка. Такъ отже гуманізмъ вироджує народності и многій полумертвій народы отживають на ново а навѣть родятся цѣлкомъ новій літературі, про котрій доси не було чувати. Авторъ переходить

даліше коротко перші початки отродження у Мадарѣвъ, Румунівъ, Сербівъ, Болгарѣ, Словенцівъ, Філіандцівъ, Фіннівъ, Литовцівъ и Чехівъ. По томъ констатує, що Русини не самі збрвались до — сепаратизму, бо такихъ сепаратистовъ, якъ они, єсть богато въ Европѣ. Такожъ не они одній приблизились, якъ декто думас; и не ненависть до чужого, а любовь до свого и ідеї гуманізму наклонили ихъ до піднесення прапору літературної и народної самостойності. Дальше авторъ

нечно, вважати за національну українську інтелігенцію! Предки єго (не дальшъ, якъ дѣди и прадѣди) промініали свою національність на крепацтво, а теперѣшніе ихъ економичне крепацтво єсть натуральний наслѣдокъ тогій промінії (помимо, конечно, многихъ дру-гихъ причинъ, на котрій я частину вказавъ). Колись певно и само панство се зрозуміє и принесе передъ рідною и народомъ шире по-каанье! Си година наступить тогдѣ, коли дворянство (панство) зрозуміє, що можна бути Українцемъ, держатися національної мовы, звичаївъ, и разомъ бути вѣрнимъ піддан-комъ «русскому» царя и «русской» держави. Зрозумівші се, дворянство зрозуміє и велику свою задачу, свою мисію въ вітносинахъ до рідного краю и народу. Ставши не толькі «русскою» (російскою) але и українською, полтавською інтелігенцією, — дворянство зрозуміє, що оно ідути поручь народу, вартию народнихъ інтересовъ духовнихъ и матеріальнихъ, добуде собѣ въ народѣ такого варто-вого, котрій не дастъ закрепостити своїхъ ватажківъ. Народъ стане дворянству тою гарматою, котрою не зруйнують банківські гармати анѣ сапери кулаківъ и жидовъ.

Про впливъ жидовъ на економічний побітъ Полтавщини нема ѹ й говорити. Не вказати на те, що въ 90,000,000 градусівъ го-

порбівше успіхи Русинівъ на полі літератур-німъ съ успіхами згаданихъ ново-отжившихъ народовъ, розважає політичній обставини, при якихъ одиницѣ одній і другій працюють і збставивши білянсь нашої дотеперѣшньої дѣяльності, приходить до заключення, що въ цѣлості можемо бути горді наше письменство и що зробили мы до теперъ все, що лише могли. Многі зъ наведенихъ народовъ не дороши єще до насъ, а і щасливійши межъ іншими ледви чи мають такого поета, якъ Т. Шевченко. На закінченіе взыває авторъ-пред-лентъ зѣбраныхъ гостей, щоби стояли твердо при знамени безсмертного нашого кобзаря и вѣрили въ народну будучість.

По отчитѣ, принятомъ громкими оплесками признанія і подяки, наступили вже продукції музикальной і співаць, перервани лишь декламацією. Свистуна, котрый пріятнімъ голосомъ удачно виголосивъ Т. Шевченкову «Тополю». Сімъ разомъ не будемо вдаватися въ оцінку дуже богатої музикальної і вокальної програми вечера, ожидаючи єї зъ підь пера знатока. Мусимо однакъ сказати въ загалѣ, що таї частини програми випала впновѣ хорошо и одушевляла зѣбраныхъ. Цѣлій хоръ «Лютнѣ» въ загалѣ, якъ і поодинокихъ єї членовъ пп. Вахнянина і Цетвінського, даліше пп. др. Качковского, Швабля, Вольмана, п. Борковского, панну Бажанську, убрали въ чудовий строй Гуцулки, п. Леонтовича і другихъ — нагороджувано неумовкаючими оплесками.

Межъ першою а другою частею програми отчитано множество телеграмъ єть всякихъ товариствъ, єть учащою молодежі и єть дуже многихъ читалень зъ цѣлого краю. Всѣ телеграми прийманио радостными окликами, якъ рівно-жъ і письма оо. посла Озаркевича і вице-ректора дра Мельницкого съ полученными жертвами на збільшеніе стипендійного фонду імені Т. Шевченка.

Аркушики грунтovї.

Съ початкомъ сего, чи съ кінцемъ минувшого року роздано нашимъ селянамъ аркушики грунтovї, котрій мають бути немовъ-би вѣнцемъ нового катаstralного помѣру. Але жъ, пожалься Боже тѣхъ селянъ, котрій той вѣнецъ мусили дорого оплатити, а до того єще на свою власну бѣду! Ще коли въ урядовъ пороздаванії були перші провізоричні аркушики для вношення рекламації противъ оцінення чистого доходу і класифікації грунтovї, побачили мы въ цѣломъ обрахунку тихъ аркушиківъ страшній хаось. Хочъ на кождій сторонѣ такого аркушика вписано было всіго толькі десять позицій а підь ними підведеніе суми, то і та suma звичайно була хибно зроблена; даліше suma головна въ по-динокихъ сторонъ звичайно такожъ не згадувалася анѣ съ дѣйстюю сумою всіхъ позицій, анѣ съ хибними сумами поодинокихъ сторонъ.

Провізоричні аркушики поітбирано, — пороздавано новій, до тамтыхъ о толькі неподобній, що ту вже помилки не походять въ додавання, але хиба Богъ знає, въ чого. Здається, що коли-бѣ той новій аркушики робленії були після якихъ нормъ зовсімъ отміннихъ бѣль попередніхъ. Досить буде сказати, що н. пр. въ селѣ Н., де лучалось намъ переглядати кольканайць аркушиківъ, денкі грунтovї приписані були після катастру въ р. 1828, т. в. людямъ вже єть 50 лѣтъ помершиимъ, другій приписані були людямъ зовсімъ въ громадѣ не истину чимъ, а майже въ жа-

зинцѣ, придавленіе Нѣмцівъ і деструкція федерализму, — се знамена дѣяльності тишного правителства. Федералістичні таєднії досягають вже и Угорщини, чого доказомъ є зняття депутатії хорватської въ часі побудови зара въ Люблянѣ. Славізмъ і федералізмъ дали собѣ руки, а мрѣб о державії славізму вважають съ замѣромъ централізованихъ місії монархії. Всѣ таї маганії підкорюють статуцію. Поляки виломлюють самі конституції і вакидаютъ другимъ народамъ великою школину. Зъ посольською стороною тут заявленіе, що принадлежність Поляків до

щобъ зменшили пьяньство, трохи не є побольшає активу: горділка дорожіє, що пьяньство не меншає, а толькі єубожується. И не диво! Потреба горділки кликується не тымъ, що она дешева, а єтиль пьяньства треба інчі поставити єа. Кажуть, що просвѣта народна зменшила пьяньство. Наврядъ! Статистика селянамъ, що въ Ню Іоркѣ за 1871—72 р. на улицяхъ пьянихъ людей 84,511 душъ, межъ іншими грамотніхъ було 72,624 душъ. Треба звернути увагу на те, що пьяньства цѣлкомъ залежить єть єиного побуту народу. Съ кождымъ рїдомъ селянинъ становиться менше і менш рицарство для його організму. Потреба цѣлкомъ підниматися въ тишинѣ, єа становиться чисто-чистою для його організму. Потреба цѣлкомъ підниматися въ тишинѣ, єа становиться чисто-чистою для його організму. Черезъ се саме селянинъ, якъ і горділка роботникъ, чого не дозеть, то наверне єа; горділка стає ему намѣсто єа! Зато, єа супротивъ сихъ причинъ треба виставити роботу, щобъ спаси народъ єть пьяньства тяжкихъ наслѣдківъ єго. А євакуаціями сего ала не поратуша.

Семен Жук

есть лишь часова. Такъ само чулисъ въ оторвъ правительства, что ческое право политиче стоять надъ австрійскимъ а за се въ одной побѣднѣй державѣ поставлено бы правительство въ станъ обжалования. Правительство выдае величезны сумы на удержанье газетъ, котрѣ взали себѣ за задачу обидати пріятелей конституції єдомъ подозрѣвани и кметевы. Належитъ сунівавати чи Австрія перетревае всѣ експерименты; може бутъ шо нынѣ належать до гр. Таффе, стороннику либеральне думас однакожъ, шо будучность належить до него. — Пос. Адамекъ забравши голосъ польскъ Карнера признае, шо сего робинъ буджетъ представляе хроничну хоробу австрійскихъ финансій, однакожъ саму винна централітична управа, котрой похібокъ ѡтъ разу направити. Сторонництво нѣмечкихъ либераловъ змагає до панованія одної народності и тому либерализмъ сей не має прихильниківъ межи Славянами. Саме підъ тепершною управою, котрой закидають фаворизованье Славянъ, дѣлуюся элементами славянському кривы, котрій бесѣдникъ подобно доказує пріямбрьми. — Пос. Швапль характеризує тепершну ситуацію економичну и финансову симъ, шо дуже много австрійскихъ капиталистовъ глядає локации для соніхъ капита лівъ за границею. Шо до политична дѣяльности правительства, то ему удаєлося привести Чеховъ до рады державной, але се сталося съ застереженіемъ противнимъ конституції, а нынѣ зъ ла ви міністеріальнїй прокламує ческое право по літичне. Шо до пытана соціального правительства привело за хибину методу, а се, шо теперь сторонництво анархистовъ розвиває енергично дѣяльность, есть наслѣдкомъ политики основуючою на выклику ненависти класової. — Пос. Гевера констатує, шо праціца, коли була въ меншості, нѣкога не отмовляла правительству фондъ на его потребы, якъ се робить теперь лівиця. Шо недобръ сего року есть, се фактъ, однакожъ больша часть его выкликана продуктивными видатками. Ай тепершніе, ай нѣкаке друге правительство не буде могло позбутися недобору, підъзываючи податки безпосередніе, а противно податокъ грунтівий повиненъ бута наїйтъ зниженій. Зъ податковъ посередніхъ поднести-бы можна одинъ податокъ ѡтъ тютону и спирту; противно податокъ ѡтъ соли мусить бута зниженій. Недобръ давъ бы усунутися въ раціональный способъ ѿщадностю въ администрації. Передовсімъ познання бута администрациї финансова простійшо, а черезъ то стала-бъ она и дешевоша. Дальше можна-бы заощадити на вязницяхъ и администрації державныхъ доргъ. Се все желаніе народонаселенія и бесѣдникъ звертаєся до правительства съ прошеніемъ, шои ихъ уваглядило. — Опобля закрытии засѣданіе, откладаючи дальшу дебату надъ буджетомъ до 10 и. с. марта. На тоймъ засѣданію забравъ голое министеріе дръ Пражакъ, щои ѡтповѣсти на замѣты, піднесеніи противъ правительства на предпослѣдній засѣданіе по поводу звороту, ужитого министромъ въ часій дебаты языкової. Министеръ дивуєся, шо его слова можна було такъ хибно інтерпретувати. Онъ не мавъ на думцѣ другого права державного лиши основній закони, а причина, чому правительство не ѡтповѣло на інтерпелацию въ тоймъ отношенію піднесену, була тая, що заявленіе одного министра не може бути предметомъ інтерпелации до цѣлого правительства. Вирочимъ непорозуміння виясняються въ дискусії а позаякъ выкликуванье нової дискусії ѡтъ взгляду на конечність полагодженія справъ стоячихъ на днівнѣмъ порядку не було на мѣсці, тожъ не мігъ министеръ справы на разъ вислнити. Дръ Пражакъ протестувавъ дальше противъ выраженню посла Карнера „денунціаторство“ и звертає увагу на небезпеченіство, котре мусѣло-бы по-встati въ парламентаризмъ, коли бъ сторонництва политичнїй замѣнилося въ чисто національнїй. — Посла промовы дра Пражака говоривъ дръ Пленеръ. Онъ полемизує съ министромъ Пражакомъ, підносять, що его заявленіе въ справѣ языка державного стоить въ суперечности съ цѣлою его минувшостю парламентарною. Звертаючися до предпослїнга буджету ѡоровнє его съ буджетомъ р. 1880 виказуєчи, що властивий дефіцитъ адміністративнїй виносивъ тогоди мало що більше якъ 8 міліоновъ. Тепершній недобръ виносить 22 міліоновъ а доходы побольшилися о 25 міліоновъ. Причиною сего есть побольшиеніе видатковъ. Довгъ державний побольшился о 185 міліоновъ а наоколи дорохувати що, що взято зъ мыта и другихъ жерель ре-презентуючихъ спбльно жерело доходу обохъ половинъ державы, то показаєся, що тепершна адміністрація скарбу зменшилась майже о 201 міліоновъ. Отъ р. 1880 видала держава 117 міліоновъ на жибланицѣ а було-бы ѿ много продуктивнѣйше, коли бы адміністрація финансова була постаралася, щои замѣсть паперовихъ грошій завести валюту металеву. Правительство не толькъ ѿ робило уступки для неоправданыхъ претензій національнихъ але жертвовало такожъ свободы обывательской заводячи становъ въемковий. Розпорядженіе въемковій мали кромѣ подавлення анархистовъ, такожъ цѣль утикати либеральну прасу. Тепершну систему характеризує Пленеръ называючи ѿ спекуляцію на те, щои подавити публичного духа и высунути напередъ реакційнѣй элементы. Сорокъ міліоновъ дефіциту зъ одиною зъ знесеніе свободы обывательскихъ зъ другої стороны, се бились тепершною системою. — Пос. гр. Дѣдушицкій закидає сторонництву либеральному неконсеквенцію, бо коли давнѣше завѣдѣды боронила пріципу, що державѣ не можна отказатьи средствъ до житя, то теперъ голосує она противъ цѣлого буджету и не-розважає наслѣдковъ свого поступованія. Зверта-

ючюю до бесѣды посла Карнера протестує противъ замѣтковъ нимъ піднесеному, що Поляки лиши възискують державу. Замѣтъ зроблены Полякамъ, що они не попирають змаганія лівицї, котрїя прямые до упорядкованія буджету по думцѣ бесѣдника не оправданы, бо збѣльшена выдачкъ вымогає политична ситуація. Пытана національна въ Австрії дадутися порѣшити лишь въ той способъ, юкаки всѣ народності будуть сво-бодно розвиватися на основѣ рѣвновѣрності а більшошь парламенту прямые до того, щои свобода всѣхъ народності буде забезпечена. — Польскій зъ ряду говоривъ на тоймъ засѣданію дръ Менгеръ. Огновѣдаючи гр. Дѣдушицкому вказує онъ на те, що въ англійскомъ и угорокомъ парламентѣ лучалася прямѣри непривилегія бу-дажети и доказує, що сторонництво либеральне змогає до панованія одної народності и тому либерализмъ сей не має прихильниківъ межи Славянами. Саме підъ тепершною управою, котрой закидають фаворизованье Славянъ, дѣлуюся элементами славянському кривы, котрій бесѣдникъ подобно доказує пріямбрьми. — Пос. Швапль характеризує тепершну ситуацію економичну и финансову симъ, що дуже много австрійскихъ капиталистовъ глядає локации для соніхъ капита лівъ за границею. Шо до политична дѣяльности правительства, то ему удаєлося привести Чеховъ до рады державной, але се сталося съ застереженіемъ противнимъ конституції, а нынѣ зъ ла ви міністеріальнїй прокламує ческое право по літичне. Шо до пытана соціального правительства привело за хибину методу, а се, шо теперь сторонництво анархистовъ розвиває енергично дѣяльность, есть наслѣдкомъ политики основуючою на выклику ненависти класової. — Пос. Гевера констатує, що праціца, коли була въ меншості, нѣкога не отмовляла правительству фондъ на его потребы, якъ се робить теперь лівиця. Шо недобръ сего року есть, се фактъ, однакожъ больша часть его выкликана продуктивными видатками. Ай тепершніе, ай нѣкаке друге правительство не буде могло позбутися недобору, підъзываючи податки безпосередніе, а противно податокъ грунтівий повиненъ бута наїйтъ зниженій. Зъ податковъ посередніхъ поднести-бы можна одинъ податокъ ѡтъ тютону и спирту; противно податокъ ѡтъ соли мусить бута зниженій. Недобръ давъ бы усунутися въ раціональный способъ ѿщадностю въ администрації. Передовсімъ познання бута администрациї финансова простійшо, а черезъ то стала-бъ она и дешевоша. Дальше можна-бы заощадити на вязницяхъ и администрації державныхъ доргъ. Се все желаніе народонаселенія и бесѣдникъ звертаєся до правительства съ прошеніемъ, щои ихъ уваглядило. — Опобля закрытии засѣданіе, откладаючи дальшу дебату надъ буджетомъ до 10 и. с. марта. На тоймъ засѣданію забравъ голое министеріе дръ Пражакъ, щои ѡтповѣсти на замѣты, піднесеніи противъ правительства на предпослѣдній засѣданіе по поводу звороту, ужитого министромъ въ часій дебаты языкової. Министеръ дивуєся, що его слова можна було такъ хибно інтерпретувати. Онъ не мавъ на думцѣ другого права державного лиши основній закони, а причина, чому правительство не ѡтповѣло на інтерпелацию въ тоймъ отношенію піднесену, була тая, що заявленіе одного министра не може бути предметомъ інтерпелации до цѣлого правительства. Вирочимъ непорозуміння виясняються въ дискусії а позаякъ выкликуванье нової дискусії ѡтъ взгляду на конечність полагодженія справъ стоячихъ на днівнѣмъ порядку не було на мѣсці, тожъ не мігъ министеръ справы на разъ вислнити. Дръ Пражакъ протестувавъ дальше противъ выраженню посла Карнера „денунціаторство“ и звертає увагу на небезпеченіство, котре мусѣло-бы по-встati въ парламентаризмъ, коли бъ сторонництва политичнїй замѣнилося въ чисто національнїй. — Посла промовы дра Пражака говоривъ дръ Пленеръ. Онъ полемизує съ министромъ Пражакомъ, підносять, що его заявленіе въ справѣ языка державного стоитет въ суперечности съ цѣлою его минувшостю парламентарною. Звертаючися до предпослїнга буджету ѡоровнє его съ буджетомъ р. 1880 виказуєчи, що властивий дефіцитъ адміністративнїй виносивъ тогоди мало що більше якъ 8 міліоновъ. Тепершній недобrъ виносить 22 міліоновъ а доходы побольшилися о 25 міліоновъ. Причиною сего есть побольшиеніе видатковъ. Довгъ державний побольшился о 185 міліоновъ а наоколи дорохувати що, що взято зъ мыта и другихъ жерель ре-презентуючихъ спбльно жерело доходу обохъ половинъ державы, то показаєся, що тепершна адміністрація скарбу зменшилась майже о 201 міліоновъ. Отъ р. 1880 видала держава 117 міліоновъ на жибланицѣ а було-бы ѿ много продуктивнѣйше, коли бы адміністрація финансова була постаралася, щои замѣсть паперовихъ грошій завести валюту металеву. Правительство не толькъ ѿ робило уступки для неоправданыхъ претензій національнихъ але жертвовало такожъ свободы обывательской заводячи становъ въемковий. Розпорядженіе въемковій мали кромѣ подавлення анархистовъ, такожъ цѣль утикати либеральну прасу. Тепершну систему характеризує Пленеръ называючи ѿ спекуляцію на те, щои подавити публичного духа и высунути напередъ реакційнѣй элементы. Сорокъ міліоновъ дефіциту зъ одиною зъ знесеніе свободы обывательскихъ зъ другої стороны, се бились тепершною системою. — Пос. гр. Дѣдушицкій закидає сторонництву либеральному неконсеквенцію, бо коли давнѣше завѣдѣды боронила пріципу, що державѣ не можна отказатьи средствъ до житя, то теперъ голосує она противъ цѣлого буджету и не-розважає наслѣдковъ свого поступованія. Зверта-

110 голообовъ. На внесеніе посла Віндгорста именно выбравъ парламентъ на свого маршала Леведова, на первого заступника маршала Карнера, а на другого заступника маршала Франкенштайна а на другого заступника Гофмана, члена нового сторонництва. Се нове сторонництво оголосило 6 с. м. слѣдуючу свою програму: Нѣмечке вольнодумне сторонництво буде заступата слѣдуючою справы: 1. Розвѣй правового житя конституційного при забезпеченнѣ спбльного правительства и заступника парламенту прямые до того, щои свобода всѣхъ народності буде забезпечена. — Польскій зъ ряду говоривъ на тоймъ засѣданію дръ Менгеръ. Огновѣдаючи гр. Дѣдушицкому вказує онъ на те, що въ англійскомъ и угорокомъ парламентѣ лучалася прямѣри непривилегія бу-дажети и доказує, що сторонництво либеральне змогає до панованія одної народності и тому либерализмъ сей не має прихильниківъ межи Славянами. Саме підъ тепершною управою, котрой закидають фаворизованье Славянъ, дѣлуюся элементами славянському кривы, котрій бесѣдникъ подобно доказує пріямбрьми. — Пос. Швапль характеризує тепершну ситуацію економичну и финансову симъ, що дуже много австрійскихъ капиталистовъ глядає локации для соніхъ капита лівъ за границею. Шо до политична дѣяльности правительства, то ему удаєлося привести Чеховъ до рады державной, але се сталося съ застереженіемъ противнимъ конституції, а нынѣ зъ ла ви міністеріальнїй прокламує ческое право по літичне. Шо до пытана соціального правительства привело за хибину методу, а се, шо теперь сторонництво анархистовъ розвиває енергично дѣяльность, есть наслѣдкомъ политики основуючою на выклику ненависти класової. — Пос. Гевера констатує, що праціца, коли була въ меншості, нѣкога не отмовляла правительству фондъ на его потребы, якъ се робить теперь лівиця. Шо недобrъ сего року есть, се фактъ, однакожъ больша часть его выкликана продуктивными видатками. Ай тепершніе, ай нѣкаке друге правительство не буде могло позбутися недобору, підъзываючи податки безпосередніе, а противно податокъ грунтівий повиненъ бута наїйтъ зниженій. Зъ податковъ посередніхъ поднести-бы можна одинъ податокъ ѡтъ тютону и спирту; противно податокъ ѡтъ соли мусить бута зниженій. Недобrъ давъ бы усунутися въ раціональный способъ ѿщадностю въ администрації. Передовсімъ познання бута администрациї финансова простійшо, а черезъ то стала-бъ она и дешевоша. Дальше можна-бы заощадити на вязницяхъ и администрації державныхъ доргъ. Се все желаніе народонаселенія и бесѣдникъ звертаєся до правительства съ прошеніемъ, щои ихъ уваглядило. — Опобля закрытии засѣданіе, откладаючи дальшу дебату надъ буджетомъ до 10 и. с. марта. На тоймъ засѣданію забравъ голое министеріе дръ Пражакъ, щои ѡтповѣсти на замѣты, піднесеніи противъ правительства на предпослѣдній засѣданіе по поводу звороту, ужитого министромъ въ часій дебаты языкової. Министеръ дивуєся, що его слова можна було такъ хибно інтерпретувати. Онъ не мавъ на думцѣ другого права державного лиши основній закони, а причина, чому правительство не ѡтповѣло на інтерпелацию въ тоймъ отношенію піднесену, була тая, що заявленіе одного министра не може бути предметомъ інтерпелации до цѣлого правительства. Вирочимъ непорозуміння виясняються въ дискусії а позаякъ выкликуванье нової дискусії ѡтъ взгляду на конечність полагодженія справъ стоячихъ на днівнѣмъ порядку не було на мѣсці, тожъ не мігъ министеръ справы на разъ вислнити. Дръ Пражакъ протестувавъ дальше противъ выраженню посла Карнера „денунціаторство“ и звертає увагу на небезпеченіство, котре мусѣло-бы по-встati въ парламентаризмъ, коли бъ сторонництва политичнїй замѣнилося въ чисто національнїй. — Посла промовы дра Пражака говоривъ дръ Пленеръ. Онъ полемизує съ министромъ Пражакомъ, підносять, що его заявленіе въ справѣ языка державного стоитет въ суперечности съ цѣлою его минувшостю парламентарною. Звертаючися до предпослїнга буджету ѡоровнє его съ буджетомъ р. 1880 виказуєчи, що властивий дефіцитъ адміністративнїй виносивъ тогоди мало що більше якъ 8 міліоновъ. Тепершній недобrъ виносить 22 міліоновъ а доходы побольшилися о 25 міліоновъ. Причиною сего есть побольшиеніе видатковъ. Довгъ державний побольшился о 185 міліоновъ а наоколи дорохувати що, що взято зъ мыта и другихъ жерель ре-презентуючихъ спбльно жерело доходу обохъ половинъ державы, то показаєся, що тепершна адміністрація скарбу зменшилась майже о 201 міліоновъ. Отъ р. 1880 видала держава 117 міліоновъ на жибланицѣ а було-бы ѿ много продуктивнѣйше, коли бы адміністрація финансова була постаралася, щои замѣсть паперовихъ грошій завести валюту металеву. Правительство не толькъ ѿ робило уступки для неоправданыхъ претензій національнихъ але жертвовало такожъ свободы обывательской заводячи становъ въемковий. Розпорядженіе въемковій мали кромѣ подавлення анархистовъ, такожъ цѣль утикати либеральну прасу. Тепершну систему характеризує Пленеръ называючи ѿ спекуляцію на те, щои подавити публичного духа и высунути напередъ реакційнѣй элементы. Сорокъ міліоновъ дефіциту зъ одиною зъ знесеніе свободы обывательскихъ зъ другої стороны, се бились тепершною системою. — Пос. гр. Дѣдушицкій закидає сторонництву либеральному неконсеквенцію, бо коли давнѣше завѣдѣды боронила пріципу, що державѣ не можна отказатьи средствъ до житя, то теперъ голосує она противъ цѣлого буджету и не-розважає наслѣдковъ свого поступованія. Зверта-

квестії, порушенихъ въ его отчітії, и поетоми нашошу п. Иванови Франкови за отчітъ уложеній въ память ХХІІІ роковинъ смерти Т. Шевченка. Наконецъ складає комітетъ всімъ Вп. Родиціямъ, котрій добровольнимъ даткамъ прічинилися до збѣльшена фонду стипендійного Тараса Шевченка, цироруско „Спаси-Богъ!“

броджена морального. Народъ згromадився на сампередъ до церкви, де соборну службу Божу бтойвали се: Левицкій зъ Тумира, Лисенецкій зъ Васильковець и Голинатъ зъ Коцюбинець.

По окончаніи літургії удалися священики съ народомъ до капелларій громадской. Тутъ о. Киселевскій, мѣщанский душпаstry, повитавъ честне зображеніе, дякуючи замѣщевымъ, що прибутиель своимъ до звільненія торжества таїкъ широ причинилися, и желаячи всѣмъ окрестнымъ селямъ, щоби якъ найскорше ширивої тоби росадникъ просвѣты, що нардѣ проповедажує до почути народного и до познанія своихъ правъ, наконецъ завѣзвавъ до вѣрности и преданности домови Габсбургскому, ібль которога жемінь нардѣ наша дбаявши лучшої долї и має забезпечений розвой свою народності. По нѣмъ забравт слово о. Ем. Лисенецкій. Піднівши передовомъ важність и досяглості торжества, выяснивавъ живо образцами зъ всемірної історії и повседневной жизни потребу и добродѣтельну силу просвѣты. Зависячими до неї закінчивъ словами: „Ныні видно, Русинъ полюбивъ просвѣту, для того-жъ и охочо до неї бережа а хотій позно, то за то знаємо, що вже не одинъ жнецъ познай пробудивши, коли другій на полудніе ставали, розмахався и дбаявъ всѣхъ прочихъ. Отже, що ся оттягнуло, то не минуло. Заки часъ, берейши вразъ съ напініемъ теперішнімъ прaporомъ народомъ: „Дѣти до школы! старий до читальни!“ По бесѣдѣ той забравъ голостъ честный и поважаний патріотъ рускій, селянинъ п. Корнілій Шумський, (чоловѣкъ очитаний). Смотряча на заживу, величну сарматську постать того старика, приходячи на память ти горожане рускій, що ще въ Жигмонтовихъ часахъ, яко братство Ставропіїскіе, боролиася съ славою противъ Єзупітіи и шляхти польської. Онъ то въ короткихъ но ядерныхъ, съ повагою и властивою вервою выголошенихъ словарь згадавъ о сучасныхъ замахахъ загорельцівъ на наша народъ, о ихъ підступахъ, якъ они зміряють отчуждити несвѣдомыхъ Русиновъ отъ матеріи Руси, и завѣзвавъ всѣхъ до чуйності. Бесѣду его принялъ зображеніе рѣсінімъ рукоплемъ и грбкомъ отголосомъ: „Многая лѣта!“ Ще не утихомирившися гамбръ, а вже отозвався кто въ кутика: „Прошу о голосъ“ — и вихнілася невеличка сухорлава постата селянина съ книгою въ руцѣ. На отвѣтъ: „Просимо“, втигнувъ біль книгу и вязавъ до читання. То бувъ Яків Савицкій, звѣстний трубадуръ рускій. Онъ то якъ боянъ народный выщекотовъ мову союзій нового часу свои природній величина удачніи отишкіи о пробуджаючоїся жизни народа руского, о обовазку оборони правъ народа руского, єдкою сатирою выгаратавъ ковбасниковъ, що при выборахъ запродують нардѣ свої — — а все тое такт складно, таїкъ гарно и порываючи, що нардѣ прислушувався съ жадобою, мовы пріятно-звукучнимъ струнамъ бандуриста. По перечитаню и выясненю статутомъ о. Лисенецкимъ, промовивъ ще коротенько о. Левицкій зъ Тумира. Благословляючи добрый подвигъ громадянъ, загрѣвавъ до вытревалости. За примѣромъ єдголоваго о. Голинатого, жертувавшаго на читальню, по-

спалило густо добровольній датки, кругла сума 18 зп. Опобіля наступило угощенье прибувшихъ гостей широ-рускими обычаемъ. Тымъ и закінчилось торжество.

— Въ селѣ Настолдвія, повѣта гусятынського, за-вязалася — якъ намъ пишуть — читальня. Статуты поданій до ц. к. намѣстництва підписали о. Іосифъ Барвійський, учитель п. Алексо. Гайдукевичъ, начальникъ Григорій Мушалюкъ и др. На Великденъ, здається, читальня буде отворена. Щасті Боже!

— На Руску Бурсу въ Стрію впливнули въ мѣсяцяхъ січнію и лютоюмъ сльдуючій квоты: 1. Достх. Выдѣль ради повѣтової Долинької 100 зп; 2. Дегатъ бл. п. Ник. Лисиковица зъ Журавицѣ 100 зп.; 3. Торговля іп. Лехицкого и Костеркевича въ Стрію и Обще рѣбль.-кред. Заведеніе по 15 зп.; 4. По 12 зп. приколали Вп. о. Шуховскій зъ Братковець (отъ себе 2 зп. а 10 зп. зъ коляды братства) и Вп. о. Авдѣвскій зъ Добрянъ (1 зп. отъ себе 5 зп., отъ молодшого а 3 зп. отъ старш. братства въ Добрянкахъ); 2 зп. отъ старшого а 1 зп. отъ молодш. братства въ Добровлянкахъ). 5) Вп. п-ї маргр. Гордонъ зъ Завадова 10 зп; 6) По 8 зп. Ч. братство зъ Дубиць и Грабовця и Вп. делегаты на звѣздъ отпоручниківъ деканату стрійского часті дієг. 7) Вп. о. Калинець зъ Болехова складку въ церкви 6 зп. 8) Вп. о. Грыневецкій зъ Мельнича отъ себе и ч. братства въ Мельничи и Буяновѣ 5 зп. 50 кр. 9) по 5 зп.: Вп. іп. Вол. Гузаръ зъ Стрія, Трухимъ зъ Сетербовки и о. Валявскій зъ Тейсарова. 10) Вп. о. Теодоровичъ зъ Синевідока 3 зп. 53 кр., зъ коляды 2 зп. 53 кр., отъ братства церк. 1 зп.; 11) По 3 зп.: Ч. братство церк. въ Дубравцѣ и Вп. о. М. Мацѣвскій зъ Гошева (2 зп. отъ себе, 1 зп. отъ п. А. Дубини); 12) Вп. о. Єблецкій зъ Розгірча 2 зп. 20 кр. (1 зп. отъ себе, 1 зп. 20 кр. зъ акафисту). 13) По 2 зп. гром. Любінцѣ, гром. Бережниця, братство церк. въ Заболотівяхъ, брат. мол. зъ Гірього, Вп. о. Балкевичъ зъ Баличъ (1 зп. отъ себе, 1 зп. зъ акафисту). 14) По 1 зп. на рахунокъ вкладокъ членськихъ Вп. о. Федусевичъ и п. Вахнянинъ зъ Стрія. — До-числивши до повышенихъ датокъ: 15) отсотки отъ легату бл. п. Косака 29 зп. 83 кр. и отсотки отъ грошей локованихъ въ цѣннихъ паперяхъ 70 зп. 41 кр. виносять суму вплати въ сїмъ роцѣ по конецъ лютого 434 зп. 97. кр. Крбъ оего жертувала Вп. п-ї гр. Тарновска зъ Завадова 10 дубовъ 16-цилевыхъ и п. бар. Альбертъ Бруницкій зъ Стрілкова 5 дубовъ на підвалини.

Выдѣль зъ препорученія Загального Збору приступивъ вже оего року до построения дому бурсового. Съ средствами скудными, бо маючи до розпорядимости заледви 2000 зп., взявся бнъ за се дѣло, котре іболя кошторису стояти буде звѣжъ 3000 зп., съ крѣпкою надбюю на помочь окрестности Стрійской. Вт сїй цѣлі розбластавъ бутъ Выдѣль передъ Роздвільними Святими печатану отозу до громадъ на руки Вп. оо. духовныхъ съ просбюю о призывање жертвъ на збѣщеніе фонду. Повышишъ виказъ показує, що Выдѣль перечисливши, бо заледви 15 громадъ не от-

казали намъ своею помочи; прочи за-для рѣвно-душности для справы — не зволили выслушати нашого голоу. Складаючи тымъ Вп. Добролѣбъ, що на зазыви товариства поспішили съ датками для него, щиро сердечну подяку, — относитя Выдѣль до дѣбъ Вп. Родимцѣвъ, въ грудяхъ которыхъ бывъ ся тепле серце для убогой нашей молодїжи, съ покорною просьюбою о надсылань датковъ, щоби вже въ тїмъ роцѣ можна було довершити розпочате дѣло.

Одѣ Выдѣлу Руску Бурсу Стрійской.

— Гр. Станиславъ Потоцкій „магнатъ“ польський, властитель ключа бережанського, отказалася бтъ поединку. У Львовѣ колька днѣвъ тому назадъ кружила поголоска, що якісь вельможа отказалася бтъ поединку, но кто то такій бувъ, нѣкто не-знає; доперва „Dzien. Pols.“ разъяснивъ цѣлу справу, подаючи повне имя отказанаго. Яка була причиня вызвання до поединку не знати. Оскорблений противникъ задумавъ зомститися въ той способѣ, що постановивъ цѣлу справу розголосити по всѣхъ клубахъ європейскихъ. Гр. Ст. Потоцкій вихвачавъ тымъ часомъ до Россії.

— Шематизмъ клира архіеп. львовской розсылається вже въ деканати.

— Похвальни грамети уදбляла митропол. консисторія: ч. господареви Василю Цалковскому, бувшому послови, що пожертвувавъ на церкви въ Тышківцяхъ 800 зп. и Теод. Гафтулаку, що жертвами и трудомъ причинився до будовы тої же церкви. Дальше поручила консисторія городенському о. декану уදбляти письменні грамоти похвальні братству и громадѣ въ Глушковѣ и Тышківцяхъ и громадамъ: Серафінцѣ, Раткѣвъ, Ясенівъ польский, Пробабинъ, Потоциска, Сема-кобцѣ, Михальче, Раковець и Семенівка.

— Зъ Томашацкого пишуть намъ: Для 3 с. м. перевозивши лодкою черезъ Днѣстеръ въ селѣ Довгомъ, пов. томашацкого, 64 лѣтній Іванъ Стропиль. Ненадѣйно надбішовъ съ великою скоростю паровецъ и коли старець не мгль такъ скоро уступитися, ударивъ въ него и нывернувшись его въ воду. Нещасливого видобутого вправдѣ живого, але въ колька днѣвъ умеръ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

— Ф. Павло Полянський приходникъ въ Медвежи еп. перемиської, переживши 82 лѣтъ, упокоївся сими днями. Вѣчна ему память!

— Текля Яцковска вдова по бувшому приходнику въ Козловѣ, упокоилася 19 л. лютого въ селѣ Купче. Вѣчна єй память!

Переписка Редакціи и Администрації.

Всч. Р. М. въ Шмітковъ. Присланій 2 зп. записано за IV. кварталъ 1883 р.; задержаній числа висылаємо. — Вп. Дръ В. Л. въ Тернополі. Ваша предплата скончилася 31 грудня 1883. — Всч. Т. Пр. въ Щуровичахъ. О сколько знаємо, въдавцѣ „Правотара“ продовжили на жданіе зъ многихъ сторонъ речинець предплати до 30. лют. цвѣтня; тожъ що можна приплати предплату. — Вп. пп.: Б. въ Кал.; И. Р. въ В.; Н-овъ

зъ Л.; — ло въ Ерух.; В. Б-їй. Вамъ, другихъ нашихъ Вп. дописувати, доси за-для недостати мѣсяця не уїйтії, буде мѣститися въ слѣдуючихъ числахъ. Просимо вирозумѣлості и терпеливості.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ поручає

конякъ лѣчущій, правдивий французъ въ рѣжихъ родахъ по цѣнѣ 2 зп. до 3 зп. — такожъ малягу.

РОБОТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХъ и одяговъ дитячихъ Іосифы Петраньской

при улиці Скарбковській ч. 37 (партеръ) во Львовѣ.

Выконує всякий замовленія въ області дамской кравечини входячи въ найдорожчіи часѣ, старанно, після найновішими журналими.

Удъялю такожъ основою науки крою

послі французскими методами.

Цѣни умбрени.

ЛЪЧЕНЬЕ РАДИКАЛЬНЕ ВѢХЪ ХОРОБЪ НЕРВОВЫХъ и сплющущихъ ТАЙНЫХъ ВСЯКОГО РОДА

мою одинокою методою безъ ушкодження здоровія.

Гонорарь платиться ажъ по цѣлому тоби въздоровленю.

Dr. Prof. A. MALASPINA членъ многихъ товариствъ науковихъ 236, Rue de Bergy, à PARIS

Порозумівавши черезъ кореспонденцію.

Якъ заводити Правди на ладъ законской Правди?

Розказавши Данило Танячкевичъ, духовнику мари. Накладомъ „Батьківщини“. Цѣна 10 кр. поштою 12 кр. Достати можна черезъ редакцію „Батьківщини“.

Складъ фабричный красокъ, лакеровъ, покостовъ, дуктovъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріалами

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

5—? въ Львовѣ, Ринокъ поручас

Краски олѣйній

зозвѣмъ готовій до ужитку, до мальованія дверей, оконъ, помостій, даховъ, домбъ, огородовихъ зарядівъ и господарскихъ, зарадівъ рѣбничихъ

и т. д.

КРАСКИ

олѣйно-лакеровъ и бурштіново-лакеровъ масу до запускання помостовъ

власного виробу, найлѣпшого рода

лакеръ до помостовъ, лакеръ до школънъ табличъ

найдобрийшій

лакеръ повозовій правдивій

англійскій въ фабрицѣ Wilkinson, Newwood въ Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лакеръ до роботъ внутрішніхъ, вилюшнихъ, деревя, оселъза и шкіръ.

Краски сухі всякої роди:

анідиной, до крашення яєць

матерії, друкарскій, бронзы (золотий порошок), золото въ аркушахъ,

ростишній въ плині, для переплетниківъ,

тушовъ акварелевъ въ гузичкахъ и лісочкахъ,

акварелевъ волхі въ трубочкахъ и мушахъ,

до мальованія порцелянъ, оліївъ въ трубочкахъ до роботъ артистичніхъ.

Средства до ретушування, оліївки и вернікої для роботъ артистичніхъ, пензлі, мальлярскій полотна, палетти, стяглии и волхі приборы до мальованія и рисовання.

Артикулы для фольварковъ:

Смаровило до жалізныхъ осей, оліївъ до машинъ, тортъ газовъ, цементъ и гипсъ, кітъ, асфальтъ, асфалтерізонтъ, карбонатъ кислий квасъ и другій средства десеніїв.

При замовленіяхъ и по-тою просите о присыпаннії пісокъ, которая вистарчить-бъ тоби въчене тамъ и назаль копитъ пості на случай подгриба почати.

Отъ осени року 1884 въ спомъ домъ Ринокъ

####